47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 808 Կ. ՊՈԼԻՍ ՈՒՐԲԱԹ 16/26 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1904 10 ՁՄԵՌԱԿ 1321 — 13 ՀԻՋՐԱԿԱՆ 1319

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅԱԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գլաւ Ռիւ Տառտէ-Ք, 38

խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն արուիր։

Մանզումէի Էֆքիար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنجه بوی وسیاسی غزتدر
صاحب امتیازی : ارماس قریب
اداره خانهسی : باب عالی جادهسنده نومرو ۳۸

ՌԱՀԱՆՈՒՄՆԵՐ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Սովորական համար	80 ֆր.	50 ֆր.
Դուռտառերու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 գրուշ,
Մէկ ամսուան եւ երեք ամսուան համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՈՍԿԻՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ընթերցողները քանի մը օրէն առիթը պիտի ունենան վայելելու մեր ընտանեկան և ընկերային կեանքէն քաղուած նոր վէպ մը, որ պիտի գայ հաճելի բերանփոխը տալ մեր Եւրոպական կեանքի թերթոններուն, որոնցմէ ՎԱՅՐԵՆՆԵՐՈՒՆ ՆԱՀԱՊԵՏԸ կ'աւարտի քանի մը օրէն։

Վէպերը եթէ բարքերը ուղղելու համար կը գրուին, կրնանք ըսել թէ, ԲԱՍԻՄԻ վէպերը կատարելապէս սահմանուած են այդ նպատակին, քանի որ մեր ժողովրդական վիպասանը ուրիշ բան չեզրակացներ բայց եթէ՝ բարոյական, ինքնօգնութեան արդիւնքները, պատուաւոր աշխատութեան բարիքները, ընտանեկան կեանքին քաղցրութիւնները և վերջապէս այն ամէն հրապոյրները, զորս յաճախ կը փնտուենք մեր անհատական կեանքին մէջ, զիտնալով որ ամէնէն հաճելի և երջանիկ կեանքը հոն է։

Վասն՝ ենք որ ԲԱՍԻՄԻ ակից առաջ դրած վէպերը կարդացողներ մեծ հետաքրքրութեամբ պիտի հետեւին նաև այս նոր վէպին բոլոր իրագարծութիւններուն։

Իսկ անոնք, որ դեռ առիթ չեն ունեցած կարդալու

ՄԵՐ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ-ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ

կեանքէն առնուած ԳԱՍԻՄԻ ո և է մէկ վէպը, անհրաժեշտ է որ կարդան այս նոր վէպը ժողովրդական հեղինակին, որուն նախապէս գրած

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԱՂՋԻԿԸ
ՎՐԷԺԽՆԴԻՐԸ
ԲԱԽՏԱԽՆԴԻՐԸ
ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ
ԵՒ ԿՆՃՌՈՏ ՀԱՆԳՈՅՑ ՄԸ՝

ամենասուր ախորժակով մը լափուեցան ամէն դասակարգի պատկանող ընթերցողներէ։

Եւ որպէս զի փութով գոհացում տուէր գաւառներէն ու մայրաքաղաքիս բոլոր արուարձաններէն ամէն օր տեղացող խնդրանքներուն, Հեղինակը բաւ կը համարէ քանի մը շաբթուան իր գրիչի հանգիստը, ու երեւակայութիւնը այդ դադարով կաղդուրուած՝ կը շարունակէ մխրճիլ նոր Նիւթի մը մառուձաններուն մէջ, մատ օրէն կերպարանելու համար բոլորովին տարբեր և գեղեցկագոյն Վէպ մը։ Ուստի, Խմբագրութիւնս սիրելի անգաղտնապահութիւն մը կը նկատէ՝ հայաշխարհիս բազմաթիւ ընթերցողներուն իմացուցանել՝ ԱՆՈՒՆԸ ԱՅԴ ՎԷՊԻՆ։

ՈՍԿԻՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ

Ոսկիներու ճամբուն վրայ...։ Անաւասիկ պարբերութիւն մը՝ որ ինքնին կը խօսի արդէն թէ ինչ գիւթական վէպ մը սահմանուած է հիւսուելու այս ընդարձակ խորագրին տակ, վէ՛պ մը որ պիտի կրնայ գոհացում տալ նոյն իսկ ամէնէն դժուարահաճ ճաշակներու։ Պիտի նկարուի հոն մեր բոլորին առօրեայ կեանքը՝ իր այլազան դրուագներուն մէջ. պիտի ապրին, պիտի շարժին, պիտի խօսին հոն միս ու ոսկոր ունեցող մարդեր՝ իրականին պատրանքը առթելու ճարտարութեամբ ներկայացուած։ Վերջապէս անձերը անոնց իրենց ու չորջինները նկարագիրէն գիծեր պիտի տեսնայ, բնականին հաւատարմութեամբը օրինակուած, արկածներու պէսպիսութիւններով, պատահարներու ցնորեցուցիչ յաջորդականութեամբ մը։ Ինչպէս նաեւ հետաքրքրութիւնը մէկ ծայրէն միւսը վար պահելու այն արուեստով՝ որ կարկառուն յատկանիշն է ԳԱՍԻՄԻ երանգաւոր վրձինին։ Սպասեցէ՛ք ուրեմն քանի մը օր ալ, որպէս զի սա առաջին էջին տարողը շարուած տեսնաք այս խի՛տ հետաքրքրական, զբօսուցիչ և հրանգիչ վէպը՝ որ կը պարտի

... ՈՍԿԻՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ„Ի ՄԵԾ ՊԱՀՔԸ

ՎԱՂՈՒԱՆ ԹԻՒՐՈՎ
ԵՕԹՆ ԵՕԹՆԵԱԿՆԵՐՈՒ
ԱՌԱՋԻՆԸ
ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ եւ բարոյական խօսքեր

ԳՐԵՑ՝ ԵՐ. Տ. Ս. ԱՆԴՐԻԱՍՅԱՆ

ԽԹԱՆԻ ԴԷՄ ԿԻՑ

Աշխարհի վրայ թէ՛ բարիներուն և թէ՛ չարերուն նկատմամբ հակառակ խօսողներ պիտի չպակսին երբեք։ Եթէ Քրիստոս յաներաւ մարդոց չարախօսութեանց զոհ կ'երթայ, որ անարատ էր, ո՞ւր կը մնանք մահկանացուներս։ «Երանի է ձեզ յորժամ նախատիցեն զձեզ և հալածեսցեն և ասիցեն զամենայն բան չար զձէնջ սուտ վասն իմ։»

Վերջերս լրագիրներուն մէջ հանդուցեալ Վեր. Ս. Կ. Պետիկեանի մասին՝ երկու տարբեր անձերէ գրուած երկու անշահ գրութիւններ տեսնուեցան։ Մին՝ Պետիկեանը «աղօթակութիւն ու քարոզակութիւն նորաձեւութիւն մը ստեղծեց», իսկ միւսը՝ «արտառոց գաղափարներ յայտնեց» կ'ըսէ։ Երկուքն ալ բացարձակապէս անհիմն վերագրում։ Ցիշեալ յօդուածագիրները կարծես իրար կը գերազանցէին ի մասին արտաւորելու հանգուցեալին յարգելի յիշատակը, առանց խորհելու թէ այդ անտեղի խօսքերով անջնջելի արատ մը կը ձգեն միայն իրենց ճակտին վրայ։ Այս անշահ խօսքերը չի կրցանք ըմբռնել աչքի առջեւ բերելով Վեր. Պետիկեանի անյիշաչար ու յաւէտ նեղող անունն հոգին, զոր մօտէն ուսումնասիրելու պատիւը ունեցանք ամբողջ տասը երկար տարիներ։ Առաջին յօդուածագրին ըսածները ո և է նշանակութիւն չունէին, և ուստի չուզեցինք պատասխանել իրեն, որովհետեւ ամէնուն յայտնի են արդէն այդ անփորձ երիտասարդին արտակերպն գրութիւնները։ Վերջինն ալ ինչպէս առնոր օրինակին կը հետեւի։ Ցաւալի պարագայ։ Յօդուածագիր Պատուելին, գէթ իր պաշտօնին բերմամբ, աւելի լաւ կ'ընէր եթէ լռէր, փոխանակ «Հայ Բողոքականին» պատասխանելու առիթով իր ննջեցեալ պաշտօնակցին յիշատակը աղտոտցնել փորձելով գայթակղութիւն յառաջ բերելու։ Թէեւ իր պատասխանով ուրիշ բան ըրած չէր, բայց միայն հաստատած Հայ Բողոքականին ամբաստանութիւնը։ Աւետարանը այսպէս կարդալ, այսպէս օրինակ հանդիսանալ այլոց։ Եթէ երբեք կ'ուզէր պատասխանել, պէտք էր իրաւամբ պաշտպանել ու վեր բռնէր իր հանգուցեալ պաշտօնակցին նուիրական յիշատակը։ Այս կը սպասուէր իրմէն։

Յօդուածագիր պատուելին կը հանի՞ որոշ ցոյց տալ թէ ինչո՞ւ են Վեր. Պետիկեանի «արտառոց գաղափարները։» Վեր. Պետիկեան մեր մէջ չէր քարոզեր։ Մենք չի լսեցինք «արտառոց» բան մը անոր բերանէն, ոչ ալ տեսանք անոր բոլոր հոգեշունչ գրութիւններուն մէջ։ Ահա իր հեղինակութիւնը, ահա բազմաթիւ յօդուածները։ Յօդուածագիր պատուելին «արտառոց գաղափարներ» կը կարծէ, թերեւս, Աստուածաբանական այն խորին ճշմարտութիւնները՝ որոնք թէ՛ իրեն և թէ՛ ուրիշ սակաւաթիւ ունկնդիրներու համար անըմբռնելի և անմարսելի թուած պէտք է ըլլան։ Այս չէ զարմանալի։ որովհետեւ Քրիստոսի Աստուածային վարդապետութիւններն ալ տարօրինակ ու «արտառոց գաղափարներ» կը թըւէին Հրեաներուն, որոնք անկարող էին ըմբռնելու Անոր միտքը, կամ Անոր խորհրդաւոր ու գերիմաստ յայտնութիւնները։ Հետեւաբար, Վեր. Պետիկեանի խօսքերն ալ՝ Աստուածաբանութենէ շատ հեռի չարժաւորիներով խոցբբծելու նպատակով ունկնդրողներ անշուշտ չեն ուզեր տակէ տարբեր կերպով վկայել։ Ո՛վ որ ուշի ուշով հետեւեցաւ Դիսակի հոգեշունչ գրութիւններուն ու քարոզներուն, զգաց թէ անիկա Հոգւոյ ներշնչումով է միայն որ կը խօսէր, և իր խօսքերը կատարելապէս համաձայն են Աւետարանի ոգւոյն։ Ի մասին այս իրողութեանց, Բողոքական Պատուելիներէն զատ կենդանի վկաներ չէն նաեւ այն ձեռնասայ Հայ բարձրաստիճան եկեղեցականք, ինչպէս, հոգելոյս Մելքիսեդեկ արքեպիսկոպոս, Գերաշնորհ Տրդատ եպիսկոպոս, — նոյն ինքն Ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետը, որոնք այնքան իրաւամբ գնահատեցին գրաւորապէս Դիսակի օգտաշատ բարոյական գրութիւնները — հոգեւոր գաղափարները։ Կը կարծէք թէ, անոնք չի պիտի մատնանշէին եթէ Դիսակի «արտառոց» մէկ գաղափարը նշմարէին։ Ի նշան գնահատման Դիսակի մատուցած ծառայութեան, մեծ պատիւ մը չէ՞ր իրեն և թէ Բողոքական համայնքին, երբ յուզարկաւորութեան օրը Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը բարեհաճեցաւ փութացնել անոր գագաղին մօտ երեք կրօնաւոր դէմքեր։ Ականաւոր միսիոնարք, որոնք մօտէն ուսումնասիրեցին Դիսակը, յուզարկաւորութեան օրը պատուելի յօդուածագրին ներկայութեան իսկ հրապարակաւ չի յայտարարեցին թէ անոր պէս իր կոչումին հաւատարիմ, իր պաշտօնին սրանց նուիրուած ու իր ժողովուրդին չափանցնց սիրուած Աւետարանի պաշտօնեայ մը դուն ուրեք տեսնուած է։ Եւ իրօք իր անզուգական հեղինակութեամբ այնքան ժողովրդականութիւն չառնոր պատուելի մը ո՛չ տեսնուած էր, և ո՛չ ալ պիտի տեսնուի թերեւս։ Ուրեմն կը հարցունենք, Վեր. Պետիկեան «նախանձելի դիրք» մը չունէ՞ր։ Անոր բեմ բնակարան մը գտնել և տեղաւորել ձեզ։ Պաշտօնս աւարտեցի ու հիմակ կը մեկնիմ...։

—Բայց մենք մեր փոխադարձ պարտքը չի կատարեցինք դեռ, յարեց ծերունին անսովոր ոգեւորութեամբ մը, կը յուսամ թէ ձեր այցելութիւնները չպիտի պլանաք ծերունի աչաղուրկի մը, որ շատ պէտք ունի ձեզ նման ազնիւ հոգիներու մխիթարութեան։

—Ձեր հրաւէրը շատ յուզիչ է, պարոն Պլանշաս, թոթովեց երիտասարդը, պիտի ջանամ օգտակար ըլլալ ձեզ միշտ։

Եւ պատրաստուեցաւ մեկնիլ։

—Կրնամ չնորհ մը ալ խնդրել ձեզմէ, քաւ կոյրը նորէն։

—Հրամա՛ն ըրէք, պատասխանեց երիտասարդը։

—Ձեր կենսագրութիւնը գիտնալ կ'ուզեմ, յարեց ծերունին։ Կը փափաքիմ ձեզի հետ ծանօթանալ վաղեմի ճանչնակներու պէս։ Կրնամ գիտնալ թէ ի՞նչ կը կոչուիք։

Երիտասարդը գլուխը ծռեց տրամութեամբ, և պատկառոտ կերպարանքով մը։

—Պարո՛ն Պլանշաս, ըսաւ լուրջ դէմքով մը, քանի որ կը փափաքիք ինձ նման դժբախտ էակի մը կեանքովը հետաքրքրուիլ, ես ալ հաճոյք կը տեսնեմ սիրտս բանալ ալեւոր ծերունիի մը առջեւ։ Ես Բիէռ կը կոչուիմ, և գործաւորս եմ մեծ աշխատանոցի մը մէջ։ Հօրենական ուրիշ անուն մըն ալ ունիմ, բայց ստիպուած եմ ծածուկ պահել զայն, որովհետեւ շատ դառն յիշատակներ կ'արթնան մտքիս մէջ, երբ այդ անունը արտասանուի։ Հարս Միդաս կը կոչուի եղեր։ Բայց ո՞ւր է։ Ինչ եղած է։ Մեռած է թէ ողջ է։ Ասոնց վրայ ո՛ և է տեղեկութիւն չունիմ և չեմ կրցած ունենալ։ Սիրտս կ'ուզի և կը խռովի, ամէն անգամ որ կը տեսնեմ մէկը, որ իր ծնողաց ընկերակցութիւնը վայելելու անփոխարինելի հաճոյքը ունի։ Ահա բոլոր կենսագրութիւնս։

Ծերունիին դէմքին վրայ անպատմելի վիշտ մը նկարուեցաւ։

—Սիրելի զաւակս, ըսաւ պահ մը լուռ մնալէ ետքը, ձեր զգացումները ազնուահոգի և պարկեշտ երիտասարդի մը զգացումներն են։ Իր կեանքը խաւարի մէջ անցընելու դատապարտուած ծերունի մը ձեզ կ'երկնչնէ ահա՛ իր ձեռքը և ձեզ իր բարեկամը կը կոչէ։

Բիէռ խորունկ հառաչանք մը արձակեց, ակնածանօք համբուրեց կոյրին ձեռքը և մեկնեցաւ։

—Դժբա՛խտ տղայ, մրմնջեց ծերունին, սիրտս տակնուվրայ եղաւ իր անոյշ խօսքերէն։

... Եթէ 1870ի պատերազմը Ֆրանսայի համար անպատեհ եղաւ, քանի մը գաւառներու ժողովուրդը աւելի՛ շատ կրեց անոր ազետալի ազդեցութիւնը։

Այս դժբախտ ծերունին և իր թոռն ալ այդ դասակարգէն կրնային նկատուիլ։

Անդուան Պլանշաս իր գաւառին մէջ բաւական հարուստ հողատէր մըն էր, որ յիսուն տարի շարունակ աշխատած էր՝ իր հօրենական ստացուածքն ու սեփականութիւնները ճոխացնելու և իր մէկ հատիկ զաւկին ժառանգութեան վրայ կարեւոր յաւելուածներ ընելու համար։

Տղան, Ֆիլիբ Պլանշաս, ամուսնացած էր գեղեցիկ ու ուսումնական կնոջ մը հետ, և երկու տարի եւ քիչ աղջիկ զաւակ մըն ալ ունեցած էր, զոր Էլէոնորին կոչած էին։

(Շարունակելի)

ԱՐՏԱՔԻՆ

(ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԹԵՐԹԵՐԷ ԲԱՂՈՒԱԾ)

Հնդկաստանի սահմաններուն վրայ Անգլիական կառավարութիւնը զինուորական միջոցներ ձեռք կ'առնէ իբրեւ պատասխան Ռուսիոյ վերջին անօրինութիւններուն Թաշքէնտի մէջ։ Գրեցինք արդէն թէ Թաշքէնտի զինուորական հրամատար զօրավար Իվանով յատկապէս Բեթերպուրգ կանչուեցաւ, ուր քանի մը օր շարունակ զինուորական խորհուրդներու ներկայ ըլլալէ վերջ, Ռուս Մեծ Սպայակոյտին պետ զօրավար Զաքարովի հետ Թաշքէնտ դարձաւ իր պաշտօնատեղին։ Բեթերպուրգի անգլիացի թղթակիցները այս պարագան մեկնեցին իբրեւ զինուորական ցոյց մը Անգլ. Հնդկաստանի սահմանագլուխներուն դէմ։ Բեթերպուրգի դեսպանն ալ գործը նոյն կերպով պէտք է հասկցուցած ըլլայ իր կառավարութեան, որ հարկ տեսաւ Լոնտոնէ հրանգ զրկել Փոխարքայ Լորտ Քըրզընի և Հնդկաստանի վերին հրամատար զօրավար Լորտ Քիչէրի, որ հիմա ապաքինած է իր վերջին հիւանդութենէն, ձիւն իսլաւուն հետեւանօք։

Ռուս քաղաքականութեան շարժիչ զսպանակներէն մին եղած է մերթ ընդ մերթ զինուորական սպառնալիք մը ընել Մեծին Բրիտանիոյ դէմ Հնդկաստանի ուղղութեամբ։ Սկիզբները Լոնտոնի մէջ Անգլիացիք չատ իրար կ'անցնէին, բայց հիմա վարժուած են, քանի որ միւս կողմէն սահմանագլուխներուն պաշտպանութեան գործը շատ առաջ գացած է, և մինչեւ իսկ անառիկ ըլլալու ատիճան զինուորական շրջաններով պարուրուած են հնդ-

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ„Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 13

ԵՐԿՈՒ ՕՐԴՐՈՅՆԵՐԸ

ՎԷՊ
ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ-ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Հեղինակ՝ ԷՄԻԼ ՌՈՇՈՒՌ
Թարգմանիչ՝ ԳԷՈՐԳ ՍԻՄՔԷՇԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԿՈՅՐԸՆ ԱՂՋԻԿԸ

Հ.

Կառքը կեցաւ վերջապէս Լիլ փողոցի տան առջեւ։

Երիտասարդը վար ցատքեց իսկոյն կառապանին քովէն, և փութաց դուռը բանալ։

Մերուներն և աղջիկը հազիւ վար իջած էին, երբ տան դռնապանը երեւցաւ սեմին վրայ։

—Պարո՛ն Ֆապրիս, ըսաւ երիտասարդը խօսքն անոր ուղղելով, ամէն բան պատրաստ է, անանկ չէ՞։

—Այո՛, բարեկամս, պատասխանեց դռնապանը մպտելով, ամէն բան պատրաստ է, կինս առտուընէ ի վեր կահաւորման գործերով կը զբաղի։ Ձեր բոլոր յանձնարարութիւնները կատարուած լմնցած են։

Երիտասարդը Էլէոնորինի դարձաւ և խնդրեց որ իրեն հետեւին։ Ու ամէնքը մէկ վեր եկան։

Մերուներին յարկաբաժինը չորս կոկիկ սենեակներէ կը բաղկանար, ամէնքն ալ պատշաճապէս կահաւորուած և օդասուն։

Երիտասարդը նոր վարձակալները հոն մտցնելէ ետքը, անմիջապէս վար իջաւ, և դռնապանին օգնութեամբ մնացուկներն ալ տեղաւորելու ձեռնարկեց։

Երբ Էլէոնորին աչքէ անցուց իրենց սենեակները, տեսաւ որ ամէն բան խնամոտ հոգածութեան մը առարկայ եղած էր։ Իր սենեակը, մանաւանդ, չա՛տ վայելուչ պերճութեամբ մը կահաւորուած էր, և իր բոլոր ճաշակները, նախընտրութիւնները գոհացում գտած էին։

Երբ պահ մը վերջը Բիէռ վեր եկաւ կրկին, դեռատի աղջիկը ջերմագէս շնորհակալ եղաւ անոր, աչքերը դոհունակութեան ճառագայթով մը վառուած։

Բայց աւելի մեծ անակնկալ մը պահուած էր իրենց։

Ճաշարանին մէջ Էլէոնորին զարմանքով տեսաւ սեղան մը, որուն մաքուր ծածկոցին վրայ երկու սպաս դրուած էր, նախաճաշի յատուկ քանի մը չոր կերակուրներու և պտուղներու հետ։

Մանկամարդ աղջիկը հասկցաւ անմիջապէս երիտասարդին կանխահոգութեան պատճառը, և կոյրին դառնալով,

—Նայէ՛, մե՛ծ հայրիկ, ըսաւ, մեզի համար կերակուր ալ պատրաստեր են։ Շիտակը այս աստիճան մարդասիրութիւն չէինք յուսար գտնել հոս։

Ու երախտագէտ նայուածք մը ուղղեց երիտասարդին։

—Ուրեմն ինքն ալ պիտի հաճի մեզ սեղանակից ըլլալ։ բաւ կոյրը սրտագին խանդավառութեամբ մը։

—Ամենայն սիրով պիտի ընդունէի ձեր հրաւէրը։ պատասխանեց երիտասարդը։ բայց ստիպողական գործեր ունիմ։ Ինծի յանձնարարուած էր յարգանքներս ներկայացնել ձեզ։ Ինչպէս կը տեսնուի, ինծի համար ալ տեղ մը պատրաստուած է։ Ուստի, ինքս ալ ստիպուած եմ ներողութիւն խնդրել ձեզմէ։

—Ինչպէս կամիք։ ինչպէս կամիք։ ինչպէս կամիք։ կրկնեցին։

Երիտասարդը գլուխը ծռեց տրամութեամբ, և պատկառոտ կերպարանքով մը։

—Պարո՛ն Պլանշաս, ըսաւ լուրջ դէմքով մը, քանի որ կը փափաքիք ինձ նման դժբախտ էակի մը կեանքովը հետաքրքրուիլ, ես ալ հաճոյք կը տեսնեմ սիրտս բանալ ալեւոր ծերունիի մը առջեւ։ Ես Բիէռ կը կոչուիմ, և գործաւորս եմ մեծ աշխատանոցի մը մէջ։ Հօրենական ուրիշ անուն մըն ալ ունիմ, բայց ստիպուած եմ ծածուկ պահել զայն, որովհետեւ շատ դառն յիշատակներ կ'արթնան մտքիս մէջ, երբ այդ անունը արտասանուի։ Հարս Միդաս կը կոչուի եղեր։ Բայց ո՞ւր է։ Ինչ եղած է։ Մեռած է թէ ողջ է։ Ասոնց վրայ ո՛ և է տեղեկութիւն չունիմ և չեմ կրցած ունենալ։ Սիրտս կ'ուզի և կը խռովի, ամէն անգամ որ կը տեսնեմ մէկը, որ իր ծնողաց ընկերակցութիւնը վայելելու անփոխարինելի հաճոյքը ունի։ Ահա բոլոր կենսագրութիւնս։

Ծերունիին դէմքին վրայ անպատմելի վիշտ մը նկարուեցաւ։

—Սիրելի զաւակս, ըսաւ պահ մը լուռ մնալէ ետքը, ձեր զգացումները ազնուահոգի և պարկեշտ երիտասարդի մը զգացումներն են։ Իր կեանքը խաւարի մէջ անցընելու դատապարտուած ծերունի մը ձեզ կ'երկնչնէ ահա՛ իր ձեռքը և ձեզ իր բարեկամը կը կոչէ։

կական սահմանագլուխները։ Թող որ Ռուսիա պարտաւորուած է այդպիսի հարուած մը տալու համար նախ և առաջ կտրել անցնել ոչ-բարեկամ մեկ աւելի երկիրներու մէջէն, Հնդկաստանի անգլեհնդիկ պահակները դիմաւորելէ կամ ողջունելէ առաջ։ Մեծն Բրիտանիա առաջին կարգի վարժ բանակ մը ունի Հնդկաստանի մէջ, իր ամենէն կարող ռազմագէտին՝ Լորտ Քիչէնէրի հրամատարութեան տակ։ Հարաւային Ափրիկէի դժուարին պատերազմին մէջ իր Սուտանեան փորձառութիւնները օգտակարապէս գործածելէ վերջ, Լորտ Քիչէնէր Հնդկաստան զրկուեցաւ իր կարող նախորդներուն գործը շարունակելու կարողագոյն Փոխարքայի մը ազդակցութեամբ։

Քանի որ Սըր Ալֆրէտ Միլնըր (այժմ Լորտ Միլնըր) Բարեյուսոյ անգլիական գաղթականներին կառավարիչն է, որ մը չէ օր մը Անգլիա Պօէր Հանրապետութիւններուն հետ պատերազմի պիտի բռնուէր, կ'ըսէին պօէրասէր կուսակցութիւնները, և իրաւ ալ անանկ եղաւ, և մեծ մասամբ Սըր Ալֆրէտ Միլնըրի տեղեկագրութիւններուն վերազրուեցաւ Մր. Զէմպրլէնի սարապայման խանգը Օրանժն ու Թրանսվալը մէջտեղէն վերցնելու և անոնց բանտը կապելու Բրիտանական Տիրապետութեան բախտին հետ։

Հիմակ ալ կ'ըսուի թէ, քանի որ Լորտ Քրրզընը Հնդկաստանի Փոխարքայ է, օր մը չէ օր մը Անգլիացիք և Ռուսք մէջերնին այն կողմերը խնձոր բաժնելու ստիպողական հարկին ներքեւ պիտի գտնեն իրենք զիրենք։ Լորտ Քրրզընը ռուսական կեղբ. Ասիոյ ծրագիրներուն առանձնակարգ ախոյեանն է։ Պարսկաստանի հետ Ռուսիոյ առեւտրական զարգացումներուն դէմ թումբ մը յարուցանելու նպատակաւ, հնդկական ծովերուն չրջանն ըրաւ անցեալ մեծադղորդ գնացքով, ուղեկցութեամբ մարտանաւերու և ծովային առաջնակարգ սպաներու։

Եւ այս հարցը սահմանեալ է ի հարկէ օր մը լուծուելու, որովհետեւ թէ Անգլիացին և թէ Ռուսը գործակցական մարդիկ են, և չեն ուզեր որ թիւրիմացութիւնները ցցուին իրենց ճամբուն վրայ փուչերու պէս։ Ազդեցութեան այդ պայքարը տեղի պիտի ունենայ, և Ռուսք կամ Անգլիացիք պիտի հակնան գիրար, զինուց բախտը փորձելէ վերջ։ Այն ատեն միայն Հնդկական խնդիրը կը լուծուի Ռուսիոյ համար, որովհետեւ արդէն Անգլիոյ համար վերջնականապէս լուծուած է անիկա, քանի որ մէկուկէս տարիէ ի վեր այդ դրաւումը նուիրագործուած է իր այքին, և Հնդկաստանի ստացումը Սկոտլանդայ կամ Իռլանդայի պէս կենաց և մահու խնդիր դարձած է անգլիացի ազգին համար։

Վեր. Իսուարտ Է.ի կառավարութիւնը նոր չրջանի մը համար ևս վերանատատած ըլլալով Լորտ Քրրզընը, որ Ռուսիոյ մարդը չէ, պարծաւորէն հակադրուց իր միտքը։ Լորտ Քրրզընն միայն քաղաքային գործերով չէ որ կը հետաքրքրուի, Հնդկաստանի զինուորական վերին հրամատարն ալ ինք է գրեթէ, մի առ մի աչքէ անցուցած է ընտրելու սպայակոյտի մը հետ բոլոր խոցելի և անխոցելի սահմանագլուխները, չփման մէջ գտնուած է բոլոր բարեկամ և ոչ-բարեկամ սահմանակից ցեղերուն հետ, Աֆղանստանի հետ գործը չատ ամուր կապած է, ո՛չ թէ միայն ապահոված է անոր չէզոքութիւնը, այլ նաեւ բարեացակամութիւնը չահած է, բան մը՝ որուն մէջ տակաւին չէ յաջողած ընտ. Ռուսիա։

Իրաւ է որ Կեղբ. Ասիան Ռուսիոյ համար Մանչուրիա չէ, ոչ ալ աշխարհքին ծայրը իրեն համար, բայց Անգլիացիք չատ ամուր կերպով հաստատուած են Հնդկաստանի մէջ, որուն պաշտպանութիւնը չատ զօրաւոր ձեռքերու մէջ ալ կը գտնուի։ Լոնտոնի մէջ փարատած է այլ ևս Հնդկաստանի ռուսական գրաւման երկիւղը, սակայն մտահոգութիւնը այս կողմէն ալ միանգամ ընդ միշտ բառնալու համար, Անգլիացիք կը խորհին օր մը ելք տալ ռուսական բաղձանքներու և մտաւանդ սպառնալիքին։ Լորտ Բրրզընի միակ նպատակը ա՛յդ է։

Եւ եթէ ասիկա չըլլար նաեւ անգլիական կառավարութեան նպատակը, այդպիսի յանդուգն ծրագրի մը հեղինակը իր պաշտօնին մէջ վերահաստատուած տեսնելը խնդիր չէր ըներ։

Ռուսք Թաչքէնտի երկաթուղին չինուելիքը փութոյ սընդութեամբ առաջ կը տանին, ինչպէս փութոյ սընդութեամբ առաջ տարած էին սիպերիական և մանչուրիական երկաթուղին չինուելիքը։

Բեթերսպուրկի Սպայակոյտին պետը հարկ կը տեսնէ զոր. Իվանովի ընկերանալ, մինչ մայրաքաղաքին մէջ իր ներկայութիւնը արդի պարագաներու լերմամբ անհրաժեշտի էր, և քանական պտոյտ մը կը կատարէ այն ճամբաներուն վրայ, որոնք սահմանեալ են ռուսական յառաջխաղացութեան անդրվարները ըլլալու դէպ ի Հիմալայա և Բամիրի Սարահարթը։

Մինչ այս մինչ այն, Լորտ Քիչէնէրի Զինուորական Տեղեկագիրն ալ Լոնտոն կը ժամանէ։

* * *

Միջազգային կացութեան և ընդհանուր խաղաղութեան նպաստաւոր պարագաներէն մին է գերման կայսեր կորուկի որոշումը, որով պիտի իրագործէ իր ծանուցեալ պտոյտը Միջերկրականի մէջ, և այս առթիւ Ցունասան ալ պիտի երթայ իր քոյրը՝ Սոֆի գահաւանդ իշխանուհին տեսնելու։ Լրատարութեան արագ և կանոնաւոր հաղորդակցութեամբ մը Ն. Վեհափառութիւն միշտ չփման մէջ պիտի գտնուի իր Վարչապետին՝ Պիւլով կոմսին հետ, այնպէս որ Պէրլինէ իր կարճաւոր բացակայութիւնը բնաւ զդալի պիտի չըլլայ։ բայց ամէն պարագայի մէջ դանդաղաս են գերման և ռուս զինակցութեան մը զրոյցները՝ Ծ. Արեւելքի Գործին համար, ինչպէս արդէն Պէրլինէն ալ հեռագրուեցաւ։ Բայսթագին վերջին նստին մէջ արտաքին գործոց նախարարին յայտարարութիւնները մօտաւոր կամ հեռաւոր գործակցութեան մը կասկած անգամ չէին արթնցներ։ Գերմանիա քանիցս ասկէց առաջ բացարձակ չէզոքութիւն յայտնած է Ծ. Ասիական ամէն խնդիրներու մէջ, բայց ի անոնցմէ, որոնք ուղղակի իր ազդեցութեան և առևտրական շահերուն հետ առնչութեան մէջ կը գտնուին։

* * *

Լուսարտ թագաւոր եւս ստիպողութիւն մը չի տեսներ իր գարնանային պտոյտները վերսկսելու։ Իրաւ է որ Բեթերսպուրկի Արքունիքին քաղաքավարական այցելութեան պարտք մը ունէր, և հոն պիտի երթար Մարտին սկիզբները, բայց բնական է թէ այդ այցելութիւն առ այժմ յարմարագոյն պատեհութեան մը թողուած է, բայց Ն. Վեհափառութիւն թագուհիին հետ իր անձնական Դանիոյ ծերունազարդ թագաւորին այցելութեան պիտի երթայ, ինչպէս ծանուցուեցաւ։

Գերման և Անգլիացի վեհապետներուն այս մտադրուած ուղեւորութիւնները լաւագոյն նշան են լաւատես ակնարկներու միջազգային կացութեան Ծ. Արեւելքի երեւոյթներուն վրայ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՃԱՐՈՆԱԿԱՆ ՋՈՒԱՏ ՄԸ ԳԵՐԻ ԲԸՌՆԻԱՆ.— ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՁՕՐԵՐԸ ՎԻԾՈՒԻ ՄԷՋ.— ՄԱՆՃՈՒՐԸ ՇԱՆԿՑԻ ՄԷՋ.— ՀՆԴԿԱՑ ԾՈՎՈՒՆ ՄԷՋ.— ՇՈՂԵՆԱԻ ՄԸ ՀԱԼԱԾՈՒՄԸ.— ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՈՒ ՄԵԿՆՈՒՄԸ.— ԷՏՈՒԱՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐ ԵՒ ՃԱՐՈՆ։

(Եւրոպական վերջին թղթաբերով առնուած թերթերէն)։

ԹԻԷՆՃԻՆ, Փետր. 20.—500 աւազակներ յարձակեցան Ցուէչէուի ռուսական պահակատոցին վրայ այսօր։ Մտադիր էին երկաթուղին քանդել։

Քանի մը օրէ ի վեր անդորրութիւն կը տիրէ։ Երկու պատերազմիկներն ալ կը զբաղին իրենց զօրքերը համախմբելու։

Ռուս Սպայակոյտին պետերէն մեծագոյն մասը Խարպին կը գտնուին, մինչ ծովակալ Ալեքսէվ առ այժմ իր կեդրոնը փոխադրած է Մուքտէն։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԿ, Փետր. 20.—Զօր. Բիլուկ կը հեռագրէ Բորթ Արթուրէ.—

«Հոս կացութիւնը անփոփոխ է։ Անկարելի է նայուէն անդին անցնիլ առաջին պատճառաւ։

«Մազարներու չոկատ մը Վիժուէն անցնելով գերի բռնեց Ճաբոնցի հազարապետ Թացարուն, հինգ զինուորներու եւ երկու ոչ-պատերազմիկ Ճաբոնցիներու հետ։

«Թչնամին նկատմամբ լուրերը հակասական են և քիչ։ Կը հաստատուի թէ Եուանչիքայի զօրքերը Բուրանցէ և Ամնչոփու կը զրկուին։ Մանչուրիոյ մէջ անդորրութիւն կը տիրէ։»

Խարպինէ նոյն օրուան թուականաւ հեռաւեալ հեռագիրը գրուած է.—

«Երկաթուղին չատ լաւ կը բանի։ Սունկարի գետին վրայ կամուրջը քանդելու աշխատող Ճաբոնցիները կախուեցան։

«Թունկուզներու յելուզակութիւններ երեւցան Ճաբոնցի պետերու, հրամանատարութեան տակ։ Անոնք կը հալածուին Խազարներէն։ Բաղաքին բնակիչներուն մեծ մասը մեկնած է։ Մնացեալ ժողովուրդին մէջ անդորրութիւն կը տիրէ։

«Զօրքերու շարժումներուն պատճառաւ երկաթուղին չարունակ կը բանի։ Բոլոր Ճաբոնցի գործաւորները փախած են, Զինուցիներն ալ իրենց Տարեգլխուն տներէն վերջ վերսկսան երկաթուղիին իրենց աշխատութեանց։»

Նոյն օրուան թուականաւ Բորթ Արթուրէ հեռագիր մը կը պատմէ առջին ցամաքային ընդհարումը Ռուսերուն և Ճաբոնցիներուն միջև։ Բանումը տեղի ունեցաւ երէկ (Փետր. 9)։ Խազայներու չոկատ մը յարձակեցաւ Ճաբոնցի զօրաց փոքրիկ գունդի մը վրայ որոնց կը հրամայէր հազարապետ մը, Բօրէական հողի վրայ։ Խազարները քանի մը գերի բռնեցին, որոնց վրայ գտնուեցան քանի մը քարտէսներ և թուղթեր։

Նոյն հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ Բօրէացիք յատկապէս բարեկամական ընթացք մը բռնած են ռուս սպաներուն նկատմամբ, և թէ Մանչուրիական երկաթուղին զինուորական կառավարմամբ կը զրկէ համախմբութեան գնացքներ կը տանուի վրայ առանց ոնէ դժուարութեան։

Ծովակալ Ալեքսեվի հրամանաւ կամաւորներու Անկանոն գունդ մը կազմուած է Բորթ Արթուրի Ամրոցին պաշտպանութեան համար։ Կառավարութիւնը պիտի հոգայ անոնց զէնքերը, պարէնները, և, ի հարկին, հագուստները։ Թչնամիին մարտանաւերը մերթ ընդ մերթ կը տեսնուին հորիզոնին վրայ։ Միչա լուր կը չրջի թէ ճաբոնական մարտանաւերը ռուսական ջուրերու մէջ են։ Ճաբոն պատերազմական արգիլուած վաճառք կը համարի Բորթ Արթուրի յատկացուած ուռեստեղէնները։ Փետր. 9ի յարձակումէն ի վեր Ճաբոնցիներուն դիտաւորութիւնը ըլլալ կը թուի պարտաւորել Ռուսերը երկրորդ զի Բորթ Արթուրը անձնատուր ընեն պաշարմամբ մը։ Բոլոր կիները, տղաքները և ոչ-պատերազմող արու բնակիչներուն մեծագոյն մասը Բորթ Արթուրէն մեկնած են, ուր գրեթէ մի միայն պահակազօրքերը մնացած են։ Բորթ Արթուրի Պաշտօնաթերթը առժամապէս դադրեցուց իր հրատարակութիւնը, որովհետեւ խմբագիրները մեկնած են, բայց քանի մը օրէն նորէն պիտի հրատարակուի։ Կարգադրութիւններ եղած են մնացեալ բնակիչներուն հաց հայթայթելու համար։ Կատարեալ բարեկարգութիւն և անդորրութիւն կը տիրէ։

ԲԱՐԻԶ, Փետր. 20.— Բորթ Արթուրէ մասնաւոր հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Սեգարեվիչ և Բեքվիզան մարտանաւերուն նորոգութիւնները բոլորովին աւարտած են։ Բանի մը օրէն երկու մարտանաւերը իրենց տեղերը պիտի բռնեն դարձեալ զործոն նաւամարտին մէջ։

ԵՒՆԻՐԱՆՈՒ, Փետր. 20— Ալեքսեվ Փոխարքային Սպայակոյտին պետ զօրավար Բիլուկի մասնաւոր թոյլտուութեամբը և ուղեկցութեամբ պաշտօնական քանի մը մարդոց, այսօր ռուս զինուորական չղթայէն անցնելով այցելեցի Բորթ Արթուր, ուր արգիլուած է մտնել պարզ քաղաքացիներուն։ Բաղաքին բնակիչներուն հարիւրին երեսունը միայն մնացած են, անոնցմէ չատերն ալ կը մեկնին հեռանելէ։ Կառախումբերը լեցուն են զաղթականներով։ Երկաթուղիին պայմանները չատ աղէկ են, ամէն կառախումբ իր որոշեալ ժամանակին կը մեկնի։ Կողմնակի քանի մը մասնագիծեր միայն դեռ աւարտած չեն, և նոր կամուրջ մըն ալ կը չինուի Նիուչուանկի և Բորթ Արթուրի միջև։

Ամբողջ Լիաօթունկ թերակղզին հանդարտ է, և լաւ պանդուխտեան մէջ կը գտնուի երկաթուղին։ Մէկ մի կամուրջի վրայ երկուքէն մինչեւ 25 հեռաւակաղօրք կը սպասէ, և պաշտպանութեան համար ամէն պատրաստութիւն առաջ կը տարուի։

Զօրքերը գործունէութեան և շարժման մէջ են Ֆինչուան մօտերը, ուր թերակղզին կը նեղնայ, և տզոր պահակներ կան իրենց պաշտպան։ Ռուս պաշտօնատարները կառավարական մեքանոներու մէջ դետեղած են բոլոր ուտեստները, զորս ասկէ առաջ կը ծախէին Զինուցիները, որոնք հիմայ դասալիք եղած են։ Ռուս իշխանութիւնք կը յայտարարեն թէ Բորթ Արթուր մինչեւ երկու տարի կրնայ պաշարման դիմանալ։

Ծովակալ Ալեքսեվ և Մ. տը Բլանսոն իրենց անձնական ազդեցութեամբ ամէն հոգ և խնամք կը տանին Ճաբոնցիներուն, և դիրութիւններ կուտան անոնց եթէ ուզեն մեկնիլ ռուսական հողէն։

Թէեւ Ռուսք նորէն բացին Լիաօթունկի նաւամանգիստները, բայց վաճառք չի գար, քանի որ Ճաբոնական նաւատորմը, որ մերթ ընդ մերթ Բորթ Արթուրի Ոսկեղէն բլուրէն կը տեսնուի, ծովածոցին կը տիրէ, և մանաւանդ որ այս միջոցիս բոլոր վաճառականներն ալ լրտես կը համարուին։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐԸ

ՊԻԼԻՆ, Փետր. 20.— Կուլտի և Թուրքաստանի զօրաբանակները անմիջապէս շարժման մէջ պիտի դրուին, և այս գաւառին նախորդ հրամատար զօրավար Տրակոմիրով Թաչքէնտ պիտի երթայ հրամատարութիւնը ստանձնելու։ Այս կարգադրութիւնը թագուն սպառնալիք մը կը նկատուի Հնդկաստանի դէմ ի դէպ պատահականութեանց։

ԲԱՐԻԶ, Փետր. 20.—Ֆիկարօֆի մասնաւոր թղթակիցը ռուսական բարձր պաշտօնատարէ մը առնելով կը ծանուցանէ թէ Ճաբոնցիք ամէն օր կը փորձեն ցամաքը զարք հանել Բորթ Արթուրի հիւսիսային և արեւելեան կողմը, որպէս զի կարեն երկաթուղին և պաշարեն քաղաքը։ Բոլոր այս փորձերը ի դերեւ ելան։ Ճաբոնցիք սրդէն 20,000 հոգի Զէմուլբոյի ցամաքը հանած են, և ուրիշ զօրքեր ալ Բօրէայի արուեստեան ծովեզերքը կը հանեն։ Նոյն Ռուս պաշտօնատարին բանին նայելով, այդ զօրքերը հաղիւ մէկ ամիսէն կրնան եալու գաւառը հանիլ։ Մինչեւ որ հոն հանին, իրենց անընպատաս կլիմայի մը տակ երկար և դժուար արշաւէ մը վերջ պիտի յոգնին, մինչդեռ այդ կլիման չատ լաւ կը յարմարի Ռուս զօրքերուն։ Այս պահուս Ռուսիա 100,000 մարդ ունի Մանչուրիոյ մէջ, և ամէն օր ալ 2500ական հոգի կը հանին, այնպէս որ վեց շաբաթէն 200,000 զօրաց բանակ մը ճակատամարտի դաշտին վրայ պատրաստ պիտի գտնուի, բաց ի անոնցմէ որոնք ամէն օր դարձեալ պիտի զրկուին Ռուսիայէն։ Մանր կռիւներ չեն կրնար ընպասուելիք դեռ բանի մը չարաթ։

Վիեննա, Փետր. 20.— Վարչապետ կը հեռագրուի թէ Ռուս սպայք այս միջոցիս ուշի ուշով կը քննեն դարձեալ Բօրէայի և Մանչուրիոյ քարտէսները։ Բոլոր վրատուններուն մէջ գտնուած նոյն քարտէսները հատած լըմընցած են։ Պատերազմական Պաշտօնարանը Ծ. Արեւելք գացող սպաներուն մասնագիտական քարտէսներ կը բաշխէ բոլորովին նոր դրութեամբ։

ՕՏԵՍԱ, Փետր. 20.—Ցիսուն բըմիլի և նոյնքան զինուորական վիրաբոյժ և հիւանդապահ այսօր պատերազմի դաշտը մեկնեցան։

ԵՒՆԻՐԱՆՈՒ, Փետր. 20.—Զօրավար Ցէրլինսքի մէկ ամիսէն պիտի հասնի Բեթերսպուրկէն ամբողջ հրամատարութիւնը ստանձնելու։ Լինէքիչ և Բոնտարթովիչ զօրավարները Լիաօթունկ կը դանուին։ Արեւելեան սիպերիական 11րդ. գունդը Փետր. 16ին Նիուչուանկ մեկնեցաւ և 17ին Թաչիչա հասաւ։ Երբ 10րդ. զօրագունդը Բիչուսի մօտենայ, 9րդ. զօրագունդն ալ Հայչէնկ և 12րդ.ն ալ Լիաօեանկ, այնուհետեւ Միեւնոյն ժամանակ դէպ ի Ելու ընդհանուր յառաջխաղացութեան մը պիտի սկսին Ռուս զինուորները։

Զօրավար Բիլուկ ամէն օր Մուքտէնէն զօրք կը զրկէ Ելու և կը զօրացնէ Ռուսներու կեդրոնը, միեւնոյն ատեն կը պաշտպանէ երկաթուղին և կը զօրացնէ Հիւսիսային Ծովածոցին եզերքները։

Ռուս զինուորական իշխանութիւնք փութոյ պնդութեամբ օգնական զօրքերու առաքումները կը չարունակեն։ Թնդանօթաձիգներու խուռն ամբոխ մը Ռուսիայէն ճամբայ ելած ըլլալուն լուրերը կը չրջին հոս։

Ռուսք կը յայտարարեն թէ ամբողջ Մանչուրիոյ և Վլատիվոսթոքի մէջ 120,000 զինուորէն աւելի չկար երբ պատերազմը ծագեցաւ, և թէ Ճաբոնի համար յաջողակ յարձակման մը պատեհութիւնը անցեալ ալու

էր աւելի։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԿ, Փետր. 20.— Փետր. 18ի զիշերը, ձիւնաբեր փոթորիկի մը ժամանակ ձիւնի ամագիկ կոյտ մը մերձակայ լեռնէ մը ինկաւ Սնդըրպալեան գծին վրայ, Պայքալ կայարանին մէջ։ Անկումը պատճառեցաւ զինուորական կառախումբի մը գալուստէն քիչ առաջ։ Լոքոմոթիվը ձիւնին մէջ մնուելով երկաթներէն դուրս ելաւ։ Հինգ վագոն կար ետեւը, զինուորը մը միայն մնաւ, հինգ զինուորը ծանրապէս և 14 թեթեւապէս վիրաւորուեցան։

Կայսերական Ուրաղ մը զօրավար Բուրբաթքինը կ'արձակէ պատերազմական նախարարի պաշտօնէն և Վերին Հրամատար կ'անուանէ զայն Մանչուրիոյ զօրաց։

ՊՈՄՊԱՅ, Փետր. 21.— Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ ռուսական յաղթանակ մը և երեք թորփիլանաւեր Փետր. 17ին Բիրմիմէն անցան և դէպ ի Ճիպութի դացին, Ճիպութիի աղէկ կան այս պահուս մէկ Ռուս զրահաւոր, երեք յաղթանաւ, մէկ թորփիլանաւ և 11 թորփիլանաւակ։

ԹՈՒՐԻՕ, Փետր. 21.— Ճաբոն բընակող օտարազգիները առատորէն կը նպաստեն Կարմիր Խաչի Ընկերութեան և ուրիշ նպաստամատոյց գործերու։ Իրենց առատասրութիւնը և համակրութիւնը չատ լաւ տպաւորութիւն բրած է Ճաբոնցիներուն վրայ, որոնց օտարներուն հետ յարաբերութիւնները ամէն ժամանակ աւելի սիրալիր են։

Ճաբոնական Նաւատորմին չարժումներուն վրայ բան մը չի գիտցուիր։

Ճաբոնի Ադնուականները և առաջնակարգ քաղաքացիները հետեւելով Ճաբոնի Կայսեր օրինակին, իրենց ոսկեղէն և արծաթեղէն զարդերը առանդ կը դնեն Ճաբոնի Պանքան։

ՆԱԳԱՆԱՔԻ, Փետր. 20.—Ծովային Ատեան մը այս պահուս քննութիւն կը կատարէ գրաւեալ ուիթը Ռուսական և մէկ Նորվէկեան չոգենաւերուն վրայ։

ԹՈՒՐԻՕ, Փետր. 19.— Զէմուլբոյի առջև ռուսական մարտանաւերուն հետ կռուող ճաբոնական նաւատորմին հրամատար նաւապետ Եամամոթօ այսօր ընդունուեցաւ Ճաբոնի կայսեր կողմէ, և Ն. Վեհափառութեան ներկայացուց Վարեակի և Բօրէիցի դրօշները։ Թոքիոյի քաղաքապետ այս իրիկուն ճաշ մը տուաւ ի պատիւ Նիշին և Բազուկա մարտանաւերուն պաշտօնական քաղաքապետարանին մէջ։ Ներկայ էին բազում նշանաւոր անձնաւորութիւններ։

ՄԻԶԱԴԵՊ ՄԸ

Լոնտոնէն Սիտնի (Աւստրալիա) գացող Մօսկոլեա չոգենաւը, Աստէնի հիւսիսային կողմէն 460 մղոն բացերը կէս օրին հանդիպեցաւ ռուսական զրահաւորի մը և չորս թորփիլանաւերու։ Այս վերջիններէն մին չանաց անոր ճամբան կտրել, բայց չոգենաւը չարունակեց։ Այն ատեն բոլոր ռուս մարտանաւերը սկսան հալածել չոգենաւը, որ խիստ սրընթաց ըլլալով առաջ կ'երթար։ Ռուսք նշան բրին որ կենայ, Մօսկոլիա կեցաւ։ Գլխաւոր թորփիլանաւը մոտենալով ուշի ուշով քննեց չոգենաւին ամէն կողմը, և յետոյ նշանացի հաստատուց հետեւեալը.— «Մեզ բերելիք թղթութիւն բրէք, և ճամբանիդ չարունակեցէք»։ Կ'ենթադրուի թէ ռուսք Ճաբոնական չոգենաւ մը կարծեցին։

ՇԱՆԿԱՅ, Փետր. 21.— Ճաբոնական հիւսիսային ինդանոյ Շանկայի Զինական փոխարքան հրամայեց որ Մանճուր ռուս թնդանօթանաւը նաւահանգիստէն դուրս ելնէ այսօր կէս օրէն վերջ ժամը 5էն առաջ։ Ռուս հիւպատոսը քիչ մը աւելի ժամանակ ուզեց, բայց փոխարքան մերժեց, առարկելով թէ Բէյքինի կառավարութենէն առած հրահանգին համաձայն չէզոքութիւն յայտարարած էր։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Նոր եւմական նախարար Մ. Բուլիկինով ժամանակ մը պաշտօնակից էր Մ. Վիթթէի, և այս պատճառաւ մեծ գոհունակութիւն առաջ բերած է Բեթերսպուրկի մէջ իր անուանումը։

Զօրավար Բուրբաթքին դեռ մեկնած չէ, բայց կը յուսացուի թէ երկու շաբաթէն մեկնի։

Ամէն գիշեր Բեթերսպուրկի գլխաւոր ճաշարաններուն մէջ հրամեշտ հաղորդագրութիւններ կը տրուին Ծ. Արեւելք մեկնող ռուս սպաներուն, և հայրենասիրական երգեր կ'երգուին կերակուրի ժամանակ։

Կովկասի բնիկ ցեղերէն երկու զօրագունդ պիտի կազմուի և Ծ. Արեւելք պիտի զրկուին ռուս սպաներու հրամանատարութեան ներքեւ։ Ճնոնք կուելու խիստ յարմար տարրեր են, և անոնց զինուորագրութիւնը հայրենասիրական ոգին արծարծած է կայսրութեան այդ մասին մէջ։

Ռուս կառավարութիւնը երէկ իրիկուն ինչից բոլոր օտար լրագրերուն վրայ դրուած գրաքննութիւնը։ Կայսրութեան ամէնէն հեռաւոր մասերէն, նոյն իսկ Վլատիվոսթոքէն օտար հասցէներու ուղղուած լուրերը անպայման պիտի յանձնուին իրենց տէրերուն։ Ներքին գործոց նախարար Մ. Բիլվէ և արտաքին գործոց նախարար Մ. Լամստորֆ էին որ որոշեցին բառնալ արտասահմանէ եկած լուրերուն գրաքննութիւնը։

Գրանդարանդ Մեծ Դուքս Միխայիլ Ալեքսանդրովիչի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ Ռուս Նաւատորմը զօրացնելու համար ընդհանուր մարտանաւերով, յածանաւերով և ուրիշ մարտանաւերով։ Միջոցներ պիտի խորհուին կարելի եղածին չափ չուտ չինելու յիշեալ մարտանաւերը։ Ռուս Մամուլը մեծ հանդգնակութիւն բացած է մարտանաւերուն չինութեան համար։

ՍՈՒՏ ԼՈՒՐԵՐ ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ԲԱՐԻԶ, Փետր. 20.— Սակարանին մէջ երէկ ան ու սարսափ տիրեց։ Ամէն տեսակ տարնապալից խենթ ու խելառ զրոյցներ կը չրջէին ո՛չ միայն Ծ. Արեւելքի կացութեան վրայ, այլ նոյն իսկ սպանիական զօրանանութեան մը վրայ, Լոնտոնի ռուս դեսպանին եւ կանչուելուն վրայ։ Իրաւ է որ բոլոր այս զրոյցները հերքուեցան Սակարանին փակումէն վերջ, բայց վնասը վնաս էր։ Բոլոր սակերը չարաչար ինկան, Ռուսական Բոնսոլիտը 75 սանթիմ, Սպանիական Արտաքինը 3 ֆր. 65 սանթիմ, Իտալական 4 % 2 ֆր. 50 սանթիմ։ 1870—71ի ֆրանքեւգերման պատերազմէն ի վեր ո՛չ մէկ ժամանակ այսքան անկում տեսնուած էր Բարիզի Սակարանին մէջ։ Շնչեցնող ոսոիկանին խնդրոյն առթիւ կասկածուած նոր ֆրանքեւգերման պատերազմի մը երկիւղը աննման անկում մը առաջ բերած էր։

Ֆրանսական Բերբերիւկ Ռանթին ներկայացուցած չարժուն հարստութիւնը երէկի անկեալ գիներով 875 միլիոն ֆր. կորցնցուց։

ՄԱՍՏԻՏ, Փետր. 20.—Սակարանին ամէնէն տարիքոտ անդամները անգամ չեն կրնար միլել ան ու սարսափ մը նման անոր որ Ուրբաթ և Շաբաթ օրերը տեսնուեցաւ Մատրիտի և Պարսելոնայի Սակարաններուն մէջ։ Ոչ միայն Բոնսոլիտները զգածուեցան, այլ նաեւ բոլոր ներքին և արտաքին թուղթերը։ Այս ան ու սարսափին պատճառներէն մին ալ այն սուտ լուրն էր թէ Ճաբոնի և Անգլիոյ դէմ կը զինակցին Ռուսիա, Գերմանիա և Ֆրանսա։ Մատրիտի թերթերը Անգլիոյ հանգամանք լեզու մը կը բանեցնեն, իբր թէ ազէկ նպատակաւ չէ որ Միջերկրական և Մանչի անգլիական նաւատորմիղները կը յածին չարունակ Պալէարեան կղզիներուն և Կալիսիայի ծովեզերքին չուրջ։

Սպանիական կառավարութիւնը սրբատպիչ յայտարարութիւններ բրաւ Խորհրդարանին մէջ թէ Ապահով Պատերազմական նախարարին ձեռք առած զինուորական կարգադրութիւնները ընդհանուր ծրագրի մը հետեւանքն են միայն։ Այս առթիւ կառավարութիւնը գրամական մեծ վարկ մը խնդրեց Խորհրդարանէն ատրութեանց զօրացման, ռազմամթերքի գնման համար։ Կառավարութիւնը պիտի աւելցնէ նաեւ Պալէարեան, Բանարեան կղզիներուն, Կալիսիայի, Սեւթայի (Ճիպրալթարի պատնեշական կողմը) պահակազօրաց թիւը։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԿ, Փետր. 20.— Ծովակալ Ալեքսեվ խնդրեց ծովային գործոց նախարարութենէն որ չատ երիտասարդ և չատ ծեր ծովակալներ չղրկուին։ Իրեն պէտք են հասուն ծովակալներ, փոքրաւոր և կորովի։

Վլատիվոսթոքի Ռուս Նաւամարմինը դարձեալ դուրս ելած է այդ նաւահանգաւէն, և կ'աշխատի կարել ճարտնական ընդհանուր հեռագրաթելերը։

Կը ծանուցուի թէ Ճիպութի զբաղեցուած Ռուս Նաւախումբը Պալթիկ ծովի պիտի վերադառնայ։

Երեք ռուս մարտանաւեր եկէն ճարտնական մեծ կղզիին մօտ Օքուչիի կղզիին բացերը երեւցեր են։ Կ'ըսուի թէ ընդծովեայ հեռագրական պարանը կը փնտռեն կտրելու համար։

ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԵԿՆՈՒՄԸ

Լոնտոնի ֆրանսական դեսպանին Բարիզ մեկնումը 24 ժամ տեւեց միայն։ Այդ մեկնումը ոնէ և քաղաքական նպատակ չունի։ դեսպանը Բարիզ գնաց իր հիւանդ մայրը տեսնելու։ Լոնտոնի ռուս դեսպան Պէքէնտորֆ կոմսն ալ 15 օրէն իր պաշտօնատեղին պիտի դառնայ։ Բեթերսպուրկ գնաց տեսնելու իր երկրորդ որդին որ Ծ. Արեւելք պիտի մեկնի։ Այս առթիւ Զարին պիտի հաղորդէ Իտուարտ թագաւորին, Ալեքսանտրա թագուհիին, Կալլէսի Իշխանին և Իշխանուհիին համակրութիւնը։ Դեսպանը իր մեկնելէն առաջ ունկնդրութեան ընդունուեցաւ Անգլիոյ արքայական ընտանիքին կողմէ։

ՃԱՐՈՆ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

Լոնտոնէ կը հեռագրեն Փետր. 21 թուով.—

«Ճարոնական դեսպան Հայեշի կոմս, անհանգիստ է չափազանց աղխատութիւններուն համար։

Երբ Ն. Վսեմութիւն իր կառավարութեան հրանդին վրայ Լոնտոնի արտաքին գործոց պաշտօնարանը գնաց իմացնելու Լորտ Լէնսդաունի ռուսեւ ճարոնական բանակցութեանց խզումը, Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարը Ճարոնցի դեսպանէն չծանկեց իր սաստիկ դժգոհութիւնը և բուռն զայրոյթը Ճարոնի կառավարութեան այս ընթացքին վրայ։ Լոնտոնի մէջ դիտուեր է որ պատերազմին ծագումէն ի վեր Ճարոնի դեսպանը մէ՛կ անգամ միայն ունկնդրութեան ընդունուեցաւ ցարդ։ Լուսաւոր թագաւորին կողմէ, մինչդեռ Ռուսիոյ դեսպանը յաճախ պալատ գնայ արքայական ընտանիքին մօտ։

Լոնտոնեան Իրաւարար անուն ամսագիրը իր վերջին թիւին մէջ տեսնելաւը կը գրէ.—

«Հաւանական է որ Ճարոն իր պահանջումները չափաւորէր եթէ անդրեանդրանական դաշնադրութիւնը գոյութիւն չունենար։ Արդի պատերազմը շատ ծանր է, կրնայ շատ երկար տեւել և չգիտենք թերութիւններ առաջ բերել։ Բայց ամէն պարագայի մէջ Անգլիա պէտք չէ երբեք մատնակցի։»

Անգլիոյ ծովային նախարարութեան խնդրանքով յաւելուածական վարկեր քուէարկուեցան անգլիական նաւատորմին համար։

ԽԱՐՊԻՆ, 20 Փետր.—Ծովակալ Ալեքսէվ հայրենասիրական յայտարարութիւն մը հրատարակելով կ'ըսէ թէ անկարելի է ոչ մէկ վայրկեան ենթադրել թէ Ռուսիա կրնայ յաղթուիլ Ճարոնէն։ Զրոյց կը չրջի թէ 60,000 Ճարոնցիք Բօրէայի ցամաքը ելած են։

Ռուսիոյ հաղորդակցութեանց և ճամբաներու նախարարը Իշխան Միրզով Պայքալ ժամանեց, ուր կը հսկէ

սառած լճին վրայ ձգուելիք երկաթեայ ճանապարհն շինութեանը։

ԽԱՐԿՈՎ, 21 Փետր.— Ռուս զորավար Վոլքով, որ Խարկովի պահակազորաց պիտի հրամայէ, և Մանկոլիոյ գիծը պիտի պաշտպանէ, հոս հասաւ ամբաշէն զորաց հրամատար զորավար Վասիլէվսքիի հետ։ Երկուքն ալ իրենց սպայակոյտերն ունին, և այսօր աչքէ անցուցին իրենց զորագունդերը և կամաւորները։ Զօրքերուն հայրենասիրական ճառեր ուղղեցին, պախարակելով Ճարոնցիներու վարմունքը, զոր աւազակային կոչեցին։ Զինուորները պատասխանեցին խանդավառ հուրրանոցով։

Ճարոնական նաւատորմին մէկ մասը կը զբաղի հսկելով և պաշտպանելով Քորէայի ցամաքը զօրահանութեան գործողութիւններուն։ Միւս մասն ալ վլատիվոսթոքի Ռուս նաւախումբը կը փնտռէ։ Ամէն օր Բորթ Արթուրէ հոս հասնող ճամբորդները կը յայտարարեն թէ ամէն բան հանդարտ է հոն։ Ռմբակոծութեան պատճառած վնասները աննշան են, չորս տուն միայն վնասուած են մասամբ։ Մոլակալ Ալեքսեվ ամենամեծ գործունէութիւն ցոյց կուտայ ամէն բանի վրայ ինք անձամբ կը հսկէ, կը քաջալերէ կը խրատէ զինուորները։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՈՍԼՕՍԿԱ ԵՒ ՃԱՔՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՆՈՐԱԳՈՅՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ, Փետրուար 24.— Ռուս հեռագրական Գործակալութիւնը կ'ըսէ թէ, Բորդ Արթուրի առջև ճարոնական պարտութեան լուրը ցարդ պաշտօնապէս չէ հաստատուած։

ԲԱՐԻԶ.— Արտաքին գործոց պաշտօնատան հասած հեռագիր մը կը հաստատէ Բորդ Արթուրի առջև Ճարոնցիներուն կրած երէկի ձախողուածը։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Ճարոնցիք երէկ փորձեցին Բորդ Արթուրի նաւահանգիստը մտցնել պայթուցիկ նիւթերով լեցուն չորս շոգենաւեր։ Առանց վնաս պատճառելու, այդ շոգենաւերէն երկուքը խրեցան, միւս երկուքը ընկղմեցան և երկու թորփիլանաւեր, որոնք անոնց կ'ընկերանային, Ռուսներուն կողմէ փճացան։ Ցարդ այս լուրը հաստատող ոչ է պաշտօնական տեղեկութիւն չէ հասած հոս։

—Զօր. Մարապայէվ սիբերեան նոր զօրաբանակին հրամատար անուանուեցաւ։

—Ռուսիա իր անկեղծ չնորհակալութիւնները յայտնեց Անգլիոյ, այն օգնութեան համար, զոր անգլ. Թալպոյ յածանաւը ընծեռած էր Վարեակ և Քորիեց մարտանաւերու նաւազներուն։

ՈՒԼՍՆ-ՀԱՅ-ՈՒՆՑ.— Ճարոնական 4 զրահաւոր և 9 յածանաւ ասկէ անցան և դէպ ի Արեւելք գացին։

ՇԱՆԿԱՑ.—Բորէայէ հասած լուրերը կը ծանուցանեն թէ իբր 30,000 հոգիէ բաղկացած ճարոնական բանակ մը Չէմուլբօ ցամաք ելաւ և ապա Քորէայի հողին վրայ տարածուեցաւ Սէուլի և Բիֆէնկ-Եանկի միջև։ Մառոյներու հալելուն պատճառով քարէական ճամբաներու մեծ մասը չատ գէշցած են։ Պաշարներուն և ռազմամթերքներուն փոխադրութիւնը մեծ դժուարութեամբ կը կատարուի։

ԼԱՆՏՈՆ.— Թոքիոյէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ 100 միլիոն ենի ճարոնական ներքին փոխառութիւնը ե-

ռապատիկէն աւելի ստորագրուեցաւ։

—Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Գ. դիւեր, ճարոնական նաւատորմը յարձակեցաւ ռուսական նաւատորմին վրայ։ Ռուսները յաջողեցան ընկղմել ճարոնական 4 յածանաւ և 2 փոխադրանաւ։

—Թոքիոյէ հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Անչու գտնուող ռուսական ջոկատներ կը պատրաստուին առաջանալ դէպ ի Բիֆէնկ Եանկ, որ նոյնպէս Սէուլէ մեկնող ճարոնական զօրքերուն նպատակակէտն է։

—Շանկայէ հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Վուչուանկ գտնուող ռուսական թնդանօթակիրը և ճարոնական մարտանաւը անշարժ մնացած են սառոյցները հալելու ատեն։

ՎԻԵՆՆԱ.—Շուէտի Օսքար թագաւորը հոս հասաւ կէսօրէն ետքը և կայարանին մէջ ընդունուեցաւ Ֆրանց Եոզէֆ կայսեր, արքիդուքսերուն, քաղաքային ու զինուորական բարձր պաշտօնատարներուն կողմէ։ Երկու վնասները զիրար ողջագուրեցին սիրալիր կերպով։ Իրիկունը կայսրը և Օսքար թագաւոր ներկայ եղան թատերական հանդիսաւոր երեկոյթի մը։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԸ երէկ դումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին և ատենագրութեամբ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեանի։ Ներկայ էին Տ. Գրիգորիս Արքեպս. Յովհաննէսեան, Տ. Վահրամ Արքեպս. Մանկունի, Տ. Գաբրիէլ Եպ. Ճէլվաիրճեան և Տ. Յովհաննէս Ա. քհ. Շանպաղեան։ Իսկ Քաղ. Ժողովէն ներկայ էին Տիգրան էֆ. Տէր Ներսէսեան, Մկրտիչ էֆ. Ասասեան և Միհրան էֆ. Սէքեան։ Ժողովը ուշադրութեան առաւ Դատական և Կրօնական գործոց նախարարին կողմէ ուղղուած ծանուցագիրը, որ Կայս. Իրատէի մը համաձայն կ'արտօնէր Պատրիարքարանի կողմէ քննիչ զրկել Երուսաղէմ, վանքին հաշուական խնդրոյն կարգադրութեանը համար։ Նոյնպէս Երուսաղէմի Ամենս. Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ ուղղուած վերջին մէկ գիրը կարդաց և կարեւոր կարգադրութեանց վրայ խորհրդակցելէ ետք, վերապահեց վերջնական տնօրինութիւնը յառաջիկայ նիստին, որպէս զի կարենայ լսելի բացակայ Ժողովականաց ալ կարծիքը։

ԲԱՂԻՇԻ Ախլաթ գաւառակին Մղակ գիւղացիներէն մէկ քանի բանտարկեալք ազատ արձակուելով մաղթանքներ լսած են Վեհ. Սուլթանին թանկագին կենաց համար։

ԱՂԹԱՄԱՐԻ վանքին միաբաններէն Տ. Եղիսէ, Երեմիա և Դանիէլ Վր.ները Ալթամարէն հեռանալով Վան գացած էին։ Վանայ Դաւառ. Վարչութիւնը միւսալ Վրդ.ները Վարագայ և Կարմրուրի վանքերուն մէջ իբրեւ հիւր առժամայ կերպով պահած է, բայց միւս կողմէ խնդրած է որ այդ Վրդ.ները Աղթամար վերադարձնելու համար տնօրինութիւն մը ընէ Պատրիարքարանը։

ԱՃՆԹԱՊԷՆ Պատրիարքարան տեղեկութիւն հասած է թէ Նիզիպլիները կրօնափոխութենէ ետ կեցած են։ Ուրֆայի Առաջնորդ Տ. Անանիա Վ. Հաղարպետեան և Այնթապի Նորընծայ քն.ները Նիզիպ երթալով ժողովուրդը հոգեւորապէս մխիթարած են։ Միւս կողմէ խնդրած են որ Հալէպի և Այնթապի Նորընտիր Առաջնորդին Կայս. Պէրաթը փութով ստացուի։

ԲԵՐԱՅԻ Թաղ. Խորհրդոյ խնդրագրեալ վրայ, Տ. Մուշեղ Ծ. Վրդ. Մեծ Պասոց ուրբաթ օրերը Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ պիտի քարոզէ կանանց համար։

ՍՂԵՐԴԻ Տ. Եղիշէ քհ.ի գէմ գանգատագիրներ հասած էին Պատրիարքարան։ Այս անգամ տեղւոյն Բ. ազաք. ժողովը լրագիրներէ տեղեկանալով որ այդպիսի գանգատագիր մը ղրկուած է, նամակով մը կը յայտնէ թէ այդ գրութիւնը շինծու է և կը խնդրէ որ հրապարակաւ հերքում արուի։

ՍԱՐԻՍ էֆ. Նարլեան, իր վաղամեռիկ զաւկին, Սիսակ (Թրոս) Նարլեանի յիշատակին համար, Բերայի Էսաեան վարժարանի տասը աղքատիկ աշակերտներուն հագուստ պիտի շինէ։

ՄՆԱԿԵԱՆ Էֆ.— Պրուսայէն երէկ եկած նամակներ գոհունակութիւն կը յայտնեն այն ներկայացումներուն համար, զոր տուաւ վաղեմի և համակրելի դերասանպետը իր ծանօթ խումբին հետ։ Ակէց կը հետեւի թէ Մնակեան էֆ.ի մահուան մասին եղած տարածմունքները բոլորովին սխալ են, ինչ որ մեծ գոհունակութիւն կը պատճառէ բոլոր թատերասէրներուն։

ԱՂՈՅՍ շաբաթաթերթին վաղուան թիւը հրապարակ կ'ելլէ այս իրիկուն, հետեւեալ բովանդակութիւնով։—Վարժուհիի խնդիր։ ՀԱՅՀԱՆ ԹՕՇԻԿԵԱՆ։— Տառապանքը։ ՀԱՅԿԱՆՈՅՇ ՄԱՌՊ։— Իտէալ էրիկը։ ԿԱՎՈՇ։— Ցաղագս Ֆատուլիան։ Ց. Ո.։— Զիւնը (Ոտանաւոր)։ Դր. ԵՂԻՍԷԵԱՆ։— Գրքնչիր գաւեշտական մը։ Լ.Լ.Ա.։— Օրագրէս Գաղծներ։ ՌՕՄԱՆ ՏԷՐ-ԽՈՍՐՈՎ։—Ցուշերու մէջ փուշեր (Սիբերգ)։ Օ. ՔԱՄԷԼԻՆ։— Լուրերու տրձակ արձակ համարձակ։ ԱՄԲԱԿՈՒՄ ԴԻՈԿՂԵՏԻԱՆՈՍԵԱՆ։— Մօրը Վրէժը («Լոյս»ի Թերթէն)։ ՎԱՀԱՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Պ. Պալապան իմ տիար ազգերուս ի պատասխան գրած իր զրաւոր ազգերով կ'ուզէ իր նկարագրին միայն վայել կերպով մը (առանց բացէիբաց համարձակելու ստկայն այդ բանը ըսել) հասկցնել թէ, եթէ Թաղ. Խորհուրդը իր խոստումը չէր պահած պատճառը այն էր որ իմ պաշտօնավարութենէս դժգոհ էր։ Արդ, Պ. Պալապան այդ ազգերը գրելէն օր մը ետքը միայն չը քաշուեցաւ իր պաշտօնավարած թաղին Խորհրդարանին մէջ, իմ կողմէս այս խնդրին համար յատկապէս զինքը տեսնելու գացող անձի մը յայտարարել, ուստի ալ երկու քահանայի և ուսուցչի մը ներկայութեան՝ թէ պաշտօնավարութենէս միշտ շատ գոհ մնացած է և թէ յանցանքը Թաղ. Խորհուրդինն է եթէ խոստացուած յաւելումը չեն բրած։ Sans commentaires! այնպէս չէ՞։

Գալով նշանուելի օրուան զեղչին, Պալապան էֆ. կը յանդգնի ըսելու թէ այդ օրուան ժամերը չեն հաշուուած ու միեւնոյն ատեն չնամիր յաստղու

«ՄԱՆՉՈՒՄԻԷ»Ի ԵՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՈՒՆԸ

ԿԻՐԱԿԱՎ ԷՄԱՌ 199

ՎԱՅՐԵՆԻՆԵՐՈՒ ՆԱՒՊԵՏԸ

Ա. Է. Պ.

ՀԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՍՐԿԱՄՏԵՐՈՒՄ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՀԵՏՔԱՔՈՏՔԸ

21

Առեւանգումը

Ժամը ինն էր։ Սէտոր գնաց կեցաւ բնակարանին պզտիկ դրան առջեւ զոր Ֆէյ Ամպրօզիօ բացաւ և Սգուաթէռը մտաւ բնակարանը իր մարդերով։

Սպասաւորները յանկարծակիի եկան իրենց քունին մէջ։

—Հիմա, ըսաւ Սգուաթէռը, տունին տէրն ենք մենք, մանկամարդուհին ուղած տունը կրնայ գալ։

—Է՛հ, յարեց կրօնաւորը, ամէն բան չէ վերջացած տակաւին, Տօն Միկէլ վճռական մարդ մըն է, տարակոյս չի կայ թէ չի պիտի թողու որ յափշտակենք իր աղջիկը։

—Տօն Միկէլ չի պիտի գայ, պատասխանեց Սգուաթէռը։

—Ինչէն գիտէք։

—Ձեզի չի վերաբերիր։

—Տեսնենք։

Աւազակները մոռցած էին սակայն Հայր Սէռաֆինը։

Միսիոները, ձայներէն արթնցած, անմիջապէս տարի եկած էր, ու իմացած անոնց խօսքերը որոնք բաւական եղան իրեն համար հասկնալ չարիքի մը գոյութիւնը։

Բարի միսիոնարը, իր սրտին անսալով միայն, անմիջապէս նետուեցաւ, սանձեց իր ձին, և դուռ մը բանալով դուրս ելաւ տունէն և ուղղուեցաւ որսի գացողներուն գալիք ճամբան։

Դժբաղդաբար իմացուեցաւ իր փախուստը։

—Անէծք, մրմնաց Սէտոր, դէնքը ձեռքը բռնած, մատնուած ենք ալ։

—Աւազակները ցրուեցան հոս ու հոն։

Այս պահուն չուզեր մը անցաւ արագօրէն Սգուաթէռին առջեւէն։

Սէտոր անմիջապէս կրակ ըրաւ և յետոյ դուրս նետուեցաւ։

Հեղձամղձուկ աղաղակ մը լսուեցաւ յանկարծ։

Այս վերջինը սակայն կը վազէր միշտ։

—Միեւնոյն բանն է, մրմռաց Սգուաթէռը։

Ու բոլոր աւազակները, ուռականի մը պէս, գահավիժեցան փախստականին վրայ։

Հայր Սէռաֆին մարած ինկած էր Վալանթէնին բազուկներուն մէջ։

—Ատուած իմ, պոռաց որսորդը յուսահատութեամբ։ ինչ պատահեցաւ։

Ու անմիջապէս միսիոնարը գրկելով տարաւ տեղ մը պահեց։

Հայր Սէռաֆին արիւն կը թափէր։

Որսորդը ակնարկ մը նետեց իր շուրջը։ Այս պահուն հեռաւոր ձայն մը լսուեցաւ որոտումի պէս։

Վալանթէն օրքան որ սիրա տուաւ Տօն Բպլօին և Տօն Բլառային, այս վերջինները սկսան մեծ մտատանջութեան մէջ իյնալ։

Ու սկսան փախիլ։

Սէտոր տունը մտածին պէս հակցած էր իր սխալ քայլը, ու անմիջապէս ետ դարձած էր Տօնա Բլառային և միւսներուն հանդիպելու համար։

Իրաւ ալ ան խումբին ձայնն էր որ կը լսուէր։

Վալանթէն խոնջմութիւն համարեց հեռանալ պէտք եղածները յանձնարարելով տօն Բպլօին ու Բլառային։

Ասոր վրայ տօն Բպլօ երբ առանձին մնաց քրոջը հետ, ձիէն վար իջաւ, քոյրն ալ իջեցուց ու ծառի մը քով դրաւ զայն ատրճանակը ձեռքը տալով։

Յանկարծ Սէտոր ետ դարձաւ,

—Յանձնեցէք ինքզինքիդ, յարեց անմիջապէս։

Ու իր հրամանին վրայ, Շալ գահավիժեցաւ Տօն Բպլօին վրայ որ զայն մեռցնէ։

Շալ սակայն, որ երախտագէտ էր Տօն Բպլօին,

—Մի դիմադրէք, ըսաւ ականջն ի վար, մեռնիլ ձեւացուցէք և վար ինկէք։

Տօն Բպլօ հետեւեցաւ անոր խորհուրդին։ Տօնա Բլառա, կարծելով որ իր եղբայրը մեռած է, անմիջապէս յուսահատութեան աղաղակ մը արձակեց և մարեցաւ։

Սէտոր այն տեղն առեւանգեց զայն ու ձիու մը վրայ դնելով ճամբայ հանեց խումբը։

Տօն Բպլօ ակնարկ մը նետեց իր քրոջ վրայ և «Վալանթէնը մինակ կրնայ ազատել զայն» ըսաւ ինքնիրեն։ Յետոյ իր ձիուն վրայ հեծնելով ուղղուեցաւ դէպ ի Բազօ։ Երբ գիւղին մօտեցած էր, տեսաւ Վալանթէնը և Բիւրիմէլլան, որոնք արագաքայլ իրեն կը յառաջանային։

—

24

Տօն Միկէլ Զառայթ իրենները թողլով արդէն Բազօ ճամբան ձեռք առած էր։ Ճամբան Բիւրիմէլլային հրամասարութեանը տակ գտնուող խումբին դիմացը ելաւ, որ Վալանթէնի հրամաններուն համեմատ իրեն և իր խումբին դալուն կ'սպասէր։ Տօն Միկէլ զարմացաւ որ գիւղին մէջ մարդ չկար, ու անմիջապէս իր խումբին մարդիկը խորհրդակցութեան հրաւիրելով, որոշեց որ տակաւին գիւղը չմտած մէկը զրկուի, հասկնալու համար ստոյգ իրողութիւնը։ Դժբաղդաբար ա՛նպէս մը պատահած էր որ, այդ զրկուող մարդը դէտ մըն էր, Սէտոր կողմէ գրուած։

Սիմոն Մինէզ (այս էր անունը), երբոր յառաջացաւ գիւղին մէջ, հաղիւ տասը քայլ առած էր մտնելու համար առաջին փողոցը, յանկարծ դուռ մը բացուեցաւ և մարդ մը երեւցաւ։ Ժամու մը չափ Սիմոն մնաց այդ տունին մէջ ու յետոյ նորէն իր ճամբան շարունակեց։

Սէտոր, որ ամէնէն առաջ կ'ուզէր վրէժ լուծել Տօն Միկէլ Զարաթէն, Ֆէյ Ամպրօզիօին չնորհիւ կրցած էր անոնց ծրագիրին վերահասու ըլլալ։ Առանց ժամանակ կորսնցնելու, ըստ այնմ միջոցներ ձեռք առած էր, և ա՛նքան լաւ կարգադրած էր որ, Տօն Միկէլ անպատճառ պարտուէր իր ձեռք առնելիք կռուոյն մէջ։

Ֆէյ Ամպրօզիօ իր շատ մը յառաջիներէն զատ դուռներէն մտիկ ընելու սովորութիւնն ալ ունէր։ Իմացած էր Տօն Միկէլին և Իպանէզին խօսակցութիւնը, ու անմիջապէս հաղորդած էր Սէտորին։ Երբ Սիմոն վերադարձաւ,

—Բան մը չկայ, ըսաւ, ամէն մարդ հանդարտ կը քնանայ տուներուն մէջ, այնպէս որ, ապառով կրնանք յառաջանալ։

Այս ապառողութեան վրայ խումբը յառաջացաւ։ Բաղաքին կեդրոնին մօտեցած էին արդէն, երբ Մայորի հրապարակը յանկարծ որոտումի մը փայլատակեց։ Տաքնիներուն պատուհաններէն լոյսեր երեւցան, և Տօն Միկէլ նկատեց որ իր դանուած փողոցին երկու ծայրերն ալ ձիաւորներու ջոկատներով լեցուած էին։

—Վա՜տ, պոռացին խումբին մարդիկը, ու Բիւրիմէլլա անմիջապէս խոյանալով Սիմոնին վրայ, զայն մեռցուց։

(Շարունակելի)

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ 1853 ՍԵՊՏ. 26ԻՆ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 1,150,030,616 ՖՐԱՆՔ — ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 387,440,000 ՖՐԱՆՔ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, և այլն։

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու հաշուոյ օժիտ մը, չաթաթական փոքր վճարումներով։ — (Միևնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

ԱՐԿԱԾԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈՒԴԵՆԱՒԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ, ԹԻՒՆԷԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ և.ն. արկածներու դէմ, աշխարհս ամէն կողմը և ամբողջ կեանքի տեւողութեան ժամանակ, օրինակի համար չաթաթական փոքր վճարումով մը, ասոնք Մէկ ՖՐԱՆՔՈՎ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (որ կ'ընէ 52 ֆրանք) այսպէսով ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր. մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԵՐ Է՝ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԴԱ և Պոլիս.= ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷ, ԳԵՐՄ. ԿԱՑՍ. ՊՆԴԱՆ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՑԻՉ՝ ՄԻՀՐԱՆ ՍԻՆԵՄ-ԴԱԼՖԱՆԵԱՆ Պոլիս Դաբբրեիրօղլու խան թիւ 45 եւ 45 bis։

Տեսուչ՝ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Մ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ՏՕՔԹ. ԻԶԶԷԹ ՔԵԱՍԻԼ

ԷՄՐԱԶԸ ՃԻԼՏԻՕԷ ՎԷ ԷՖԻԼԷՆՃԻՕԷ

ՄԻՒԹԷԱՍՍԸՍԸ

Թէ՝ Ֆիլիպը մամիլէնի կայտան հասել օրան վէ չիրքին պիր մանդարէ իրայէ իտէն քիրրիքլերի վէ հիչ պիր չէյէ մէպնի օրմայան սայ տէօֆիլմէսինի սայլարրն բէնկինտէ պիր թէֆիրէ հասրլ իթմէքտիրն աղ զէմանան թէտաւի իտէր, վէ ինէնի վէ էսկի պէլ սողուգլուղունը սայա իպտրրապ հասրլ իթմէքտիրն սան ուսուլ իլէ թէտաւի իտէր վէ ֆրէնկի կարէ վէ իղլէրինին ազ զէմանան թէտաւի իտէր։

Բաղար վէ ճումասան մասայ հէր կիւն սասի օն պուլուգտան զանրա Շանզատէ գարաղօրը ճիվարրնաա Լէֆթէր էֆէնտին էճզախանէսինտէ, վէ 7ռէն 8է գատար Սուլթան Ամէտտէ Պէյէտիյէ պաղչէսի գարշուսրնաագի ճօրճի էֆէնտին էճզախանէսինտէ պուլունուր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԹԱՐԻԽԸ ԹԷՍԻՍԻ 1863

ԱՆՈՒՆ, ՇԻՐՔԷԹԻ

ԹՒՄԱՐԸ Իչէ ԱԼԱՋ ՕԼՈՒՆԱՆ

ՍԷՐՄԱԵԷՍԸ 250,000,000 ՖՐԱՆԳ

Մէրքէզը իտարէսի՝ Գալաթատա Գարաքէօյ է։ Շիւպէլէրի Սթամպօլատա Սուլթան Համամ ճատէսինտէ Ալլահվէրտի խատունատա վէ Պէյօղլատա Ճատէսի Ն։ Էպիրատ 333 Ն։ ապիրէատ

Մէլքիւր իտարէխանէլէրտէ պիլիտիրմէյ մուամէլէաթը սարրաֆլէրէ թէքտա օ.ունուր։ Կալաթատան հասէխանէսինտէ մէթանէթի վէ պէտէլը իճարէնին ազլըզը իլէ հէր տիւրլու բէգ-պէֆթէրլէր թէֆիկվիրգ իտէնէք սուրլիթտէ խուսուսի գատատ ապիրէատ մէվճուտ ազր։

Կալաթատաքի իտարէխանէսի վէ Պէյ Օղլու շիւպէսինտէ պանգա իլէ սուամէլէսի օլուղղունու միսալիթ էվրա զր հնիվ օլանարա մահասուս սաղլամ որ մէվճուտ ազր։

Սթամպօլ. Սուլթան Համամ ճատէսինտէ բարա իգրազ վէ Սիրքէճիլէրի խուսուսի տէքօսրնա էմանէթ սուրէթի իլէ էմթատ գապալ իտէր։

ՏՕՔԹՈՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԱՆՈՎ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ, ՄՈՐԹԱՑԻՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱՄԻԶԱՑԻՆ ԱՒՏԵՐՈՒՄ

ԲԵՐԱ, Մեծ Փողոցի ուղղութեան վրայ, Միաք փողոց թիւ 4 ԱՄԷՆ ՕՐ։

Տէր եւ Տնօրէն

ՕՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՍԼԷԵԱՆ

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԷՐՃԱՅԻ

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ՑԱՃԱԽՈՐԴԱՑ

ԴԻՒՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ

ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՆԵՐ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԴԻՄԵՑԷՔ

Պոլիս Ոսկերչաց Շուկայ Մեծ Փողոց, թիւ 43

ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի եւրոպական ճաշակով պատրաստուած գոհարեղէններ, ամէնքն ալ առաջնակարգ ըլլալու պայմանով։

ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատան գիները անմրցելի են։

ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի տրամաթեղէն ապրանքներ։

ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի ժամացոյցներ և արծաթեղէններ։

ՊԱՑՄԱՆՆԵՐ

Հարիւրին 20 կանխիկ, մնացեալին համար չարաթական հարիւրին 5 վճարում

ԿԱՆԽԻԿ ԳՆՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՐԻՒՐԻՆ 5 ԶԵՂՉ

Գործածուած գոհարեղէնները եթէ վնասուած չեն % 10 զեղչով եւ կ'առնուին։

Իսկ ապառիկ գնողներէն % 15 զեղչով եւ կ'առնուին։

ԴԵՇԱՆ ՁԱՄԻՉԵԱՆ

ՄԱՆՆԱԳԷՏ ՀԱՐԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ

ԵՒ

ՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳԵՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ'ուզէք հարսնիքներնուդ փառք տալ, գեղատիպ «էֆէ» մը տալ մօտերուն, դիմեցէք ՆՇԱՆ ՁԱՄԻՉԵԱՆ։ վճառատունը, ուր բացի պատրաստ զանուած մոմերէ կը զարդարուին նաև մեծ ինամով վերջին նորաձեւութեամբ ճաշակաւոր մոմեր, անմրցելի ամուր գիներով։ Կը գտնուին նաև հոն հոլի կիրլանտ, քողք, քողքի ծառուկ, զարդարուած կողով, ծաղիկ, փեսուր, եւն. եւն. եւն.։

Փութացէ՛ք, հարսնիքի տէրեր, այցելել անգամ մը Նշան Ձամիչեանի հարանեկան մոմերու հոս վաճառատունը, ուր ոչ միայն ձեր ճաշակը, այլ նաև ձեր քսակն ալ գոհացուցած պիտի գտնէ։

ՄԽԱԼ ՏԵՂ ՔԵՐԹԱՐ

ՆՇԱՆ ՁԱՄԻՉԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Քամանրօ խանի տակ, թիւ 86

ՏՕՔԹՈՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

Ա.Տ.Ա.Մ.Ա.Ռ.Ո.Ց.Ժ

Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պիճ Պիր Զէքիսի դիմաց

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իճառիյէ, Տողրամաճը փողոց իր բնակարանը։ Ամէն օր 5—11 դիմել Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պին-Պիր-Զէքիսին դիմաց։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէճիէ քեսրի (էճզախանէի թիւրքիկ) եէվմը քիւշաբնամ պէրի կէսաթէրտիր ինթիզամ վէ արգաթան վէ իհդար օլունան քեսգինի կամվիլէնին խալիսիկէթ վէ էհվէնիյէթինա հոլայը չէհրիմդին էն մուքէմմէլ էճզախանէսի օլուա, տիկիրլերինէ նիմանէի իմթիսալ օլմագ չէրէֆինի իսրրազ իթմէկ պիր. պու արգաթի վէ ինթիմամա մանղամ օլան թէհարիրէ վէ նէգաֆէթ մէսէլէսի քի էճզախանէլերէ սարլ նազարը էհէմմիյէթէ ալնամագ մէվատանն պայլանսար արբ. մամէնին միսէլլէմի վէ տէվարը բէսմիլլէնին տահի մուռատտագ օլուգուր իւզրէ պուրատա քէմալը իլէ ճարի տիր. պու կիպի պիր թէխրատէն ալ գէնէրէլ չու խրտէմաթը միսաթանէնէյէ պիր իլավէի ինսանիյէթքարի օլմագ իւզրէ եէվմը թէէսիսնէն չիմիսիյէ գատար միւրաճաաթ իտէն պիմիմէ գուէֆիյի խաաթէկեան մէճճանէն թէտաւի ինթարիրմէք վէ մուալէճաթը լոզրմէ տահի քէզա պիրա իւզրէթ ինա իտիլմէք կիպի իրինթիյար օլունան ֆէտաքիարլըգլար նուզաբը արգաթա ալգա նամագ օլուբ իսէ պու էճզախանէնին խթիհսալը մէնֆաաթտան գիյատ էհմիհսիսէ խրտմէք կիտի պիր ֆիքրը ինսանիյէթբէրիլերի իւզրինէ թէէսիս իտիմիշ օլաուը ակրոպ թէսին իտէրիյթէ չու թատատա օլունան հիմմէտտէր մասրուֆէսէն նուլի տիր քի պու էճզախանէ թարիգը թէրգգրատա գաթի տերէճաթ իտէրէք, պու կիւնքի մերթէյէտի իրազ էյլէմիշ վէ պու եիւրէտէն ատ էրապտը միւրաճաաթին մէմնունիյէթ վէ էմնիյէթինի վէ ամբրպանը տահի խօշնուտսէնի ճէլբ էյլէմիշտիր։

Մէգքիւր էճզախանէյի քեսֆիֆէի իլէ վէ էմրազատ քէսպր իսթիֆատոր թամ էյլէմիշ մէյհիրը ամբրպատ ինր կիւն էվզաֆը մուայնէսէ նազրը պուլունաբզլարը կիտի գիւրիւր ու իւնատ մախատա օլուգ իւզրէ ատ մուայնէսէ խանէյէր մէվճուտ տրը։ էճզախանէյի գուլնան ալ-թ վէ էտէվաֆը ֆէնէնիյէնին միւքէմմէլիյէթի սէպէպի իլէ եէկեատ ատնիմէյէ չայէ օլան (թանիլիխանէ) իսէ ճանիպը հիւքիւմէթը Սէնիյէէն էվրօպատա ուզգուզ սէնկ ֆահսի իթարիլուքէն ոտրա իլէ ատֆա ալարագ քիմիական ալիզամասրը փէրազ իլէ չէհրիմիզ ուվանէթ իթմէյ օլան մէքքէսէր թրպիկի նահանէ քիմիական մուալիմիլերինէն Տօքթօր Ամէտ Հիւսէյին պէյին հէր իրթիտար վէ քիֆայէթինէ թէսլիմ իտիլմէյ ալր. մուամիլէյին ֆէնէնը թահիլտէքի իրթիտարը պուրատա նասրլ մալիմ իսէ, էվրօրատատա օ աէրէյէ մարուֆ տրը, մուամիլէյէ պանէնը ինանատա միւհթաճը թահիլի հէր նէ վար իսէ, անը քէմալը իհթիմամ իլէ պէրթաչիլի ալ-թ պէնդպատա ինրազ վէ պէնդպէյէ ալէյէ ալէյէ ալ-թ պէնդպատա մատմալէյիւմին իւզէրինի պիր գաթ ատա թէսէլի իթմէքտէ օլաուը կիպի մէրի օլան մանէնին հէպպաթի հէր նէվ մէվատաղ տահի սուրէթը միւքէմմէլէտ թահիլ վէ ինրազ իթմէքտէ ալր։ 8—8

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵՍՏԱ ՄԻԼԻԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ԱԿՏԻՄԱՅԷ, ԻՉԻ-ԻՍՊԱՆԻԱ, ՍՊԷՄԻՆԱԹ ՏՈ. 7500000

1899ական մարի իւ իրան եամբր սիկուրթաբը պէտէլի ֆրդ. 19,534,276
» » եանկցան » » 460,267,303
» » բրիմբ » 1,433,965

Էսքիլ Էնդերիւ վէ չօնուգլար իչիւն մէսքէտաւ չէրաֆէթ իլէ սիկուրթա ատա իտէր

Նանկցանդրէրը հէր նէվի պիտա վէ էշեա իւզէրինէ սիկուրթա ատա իտէր։

Նէֆէսի գարարտը էրէրը մալ, էվրագը նագաթէ վէ վարար սիկուրթաբը գարարլ իրէր։

Հիսսէտարանա 1896ական 18½%, 1897ական 18%, 1898ական 18%, 1899ական 16½% թէմեթթիւ թէվզի իթմէյ տիր։

Շիրքէթին Պաշքէրլէրը (Տէրբասանէթ Լօնտրասատա, Լօնտրասատա, Սօֆիասատա) Գրէսէր Լիօնէ, Անկլօ Սւոթրիան Պանգ, Պանգ Նասիոնալ Պիւլգար։ Թիւրքիա իչիւն ուսուսի սէնէտ Ամէնտ Ուռնանան

Գալաթա, Թահթապրուն խան, Պանք Օթթօման գարշուսրնատա

Ա. ԻԻԴԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐԾԸ ՎԷ ԷՕՍՐ ԻԶՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍԻՍԻ ԻՏԻԼՄԻԶ

Բարիսատ Բլաս Վանտօմատա, 9 Նօմէրօլու տաթրէթ խուսուսի։

ՀԱՅԻՒՐ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմաեէ վէ իսթիեաթ 119,000,000 ֆր.
1902ական մազպուզաթը 24,000,000 »
Էօսէնէն զիեան 279,000,000 »
Սիկուրթալը խանէյէրին դրամէթի 21,500,000 »

ԴՕՄԻՐ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմաեէ վէ իսթիեաթ 158,000,000 ֆր.
1900 մազպուզաթը 12,000,000 »
Էօսէնէն զիեան 129,000,000 »
Սիկուրթալը էօմիւր 272,000,000 »

ՀՈՒ ՇԻՐՔԷԹ զանէթ մուատտա չէրաֆէթ իլէ թիւրքիատա սիկուրթա գարարլ իրէր։

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՄԸ տահի միւհթէշիֆի սուրէթտէ վէ խուսուսի էվվէլ։

Ֆիւեթլա էօմիւր սիկուրթա իրէր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԳԱՄԸ Պ.Պ. Սթանպոլ Ամանաթ Պանգ

Սթամպոլատա Սուլ... Օղլու բաստիրնատա տրը։

1828 LUNION DE PARIS

ՍԻԷՍԴԷՐՆ

TORONTO WESTERN LONDON

ԲԱՐԼԱՍԷՆԹՅՈՆԷՆ ԳԱՐԱԸ ՄԱՍՈՒՍՈՒՄԱԼԱ ԹՈՐՈՆԹՈ ՎԷ ԼՈՆԴՈՆԱ

1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸԸ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐԾԸ ԻՆԿԻԼԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸ

Թազմին օլունան գիյանարրն մէճմուլ — ֆնկ. լիրա 6,000,000
Մէվճուտ ազլէ վէ հասրլաթը սէնէվիյէ » » 1,250,000
Գնամիլէն թէէսիսլէ օլունմուշ սէրմայէ » » 410,000

Թարքիա չիւպէսինին միւտիրի ուսմանի. ԳԱՒՆԻԿ ԱՍՏՈՒՄԱՏԱՆ

Իսթանպոլ, Սուլթան Համամ Գալաթրը օղլու Խան Ն։ 439

Թարքիատա իշկիւզար վէ միւթէպէր ամէնթէլէր տրանսմիգասա տրը

ԻՄԹԱՆ — Շէհրիմիզին էն մասրուֆ Ֆրանսզը վէ Ամէրիկա գուսանիալարրն սերմայէսի հասրլաթրնա նիսպէթէն 100% ազատը հասրլ Ուսթրրքնի 125% տիր։ Իմթէ պու հազիգաթ Ուսթրրքն բազիպլերինէ թէնգվիվիգ սէրմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տրը։